

Veivuke ni iTuvaki Tawanamaki vei ira na taura na ivolatara ni tiko vakalekaleka ena vuku ni COVID-19

17 Feperueri 2021

Ke oni taura tiko na ivolatara ni tiko vakalekaleka, se tarai kemuni tiko na leqa vakailavo qai sega ni rawa ni oni lesu ina nomuni vanua ena vuku ni COVID-19, ena rawa ni keitou veivuke. Na Veivuke ni iTuvaki Tawanamaki ena rawa ni veitokoni ena veika me saumi ni o vakarautaka tiko na nomu igolegole lesu ina nomu vanua ena kena gauna totolo duadua.

Ena soli tiko na Veivuke ni iTuvaki Tawanamaki me yacova sara na 31 Okosita 2021 vei ira e tiko vei ira na ivolatara ni tiko vakalekaleka.

Ke dua a tokona me solia vei kemuni na ivolatara ni tiko vakalekaleka, se o sa nanuma mo na tiko ga e Niusiladi, ena sega ni rawa ni soli vei kemuni na Veivuke me baleta na iTuvaki tawanamaki.

Ena vakarautaki vei cei

Ena rawa ni soli vei kemuni na veivuke me baleta na ituvaki tawanamaki ke:

- sa sega ni dua tale na ilavo e vo vei kemuni me tokoni kemuni (vakavo ga na kena me voli kina nomuni tikite moni lesu tale ena nomuni vanua), qai yaco
- e dua vei ira na ituvaki qo:
  - sega ni rawa ni oni lesu ena nomuni vanua ena vuku ni vakatatabu ni veitosoyaki, se oni
  - tuvanaka tiko moni lesu tale ina nomuni vanua ena kena gauna totolo duadua (kena ivakaraitaki, o sa tuvanaka tu mo vuka ena dua na waqavuka o qai waraka tiko ga na kena tikinisiga), se dua tiko na gaunisala mo cakacaka tiko mada kina ena dua na gauna lekaleka (dua na gauna ga qo o na tekivu ena dua na cakacaka), se
  - dua na vuna vinaka o na sega ni lesu rawa kina ina nomu vanua (kena ivakaraitaki o tauvimate bibi se mavo) ia o na lako ena gauna o sa bula vinaka tale kina.

- e sega ni dua e tokona na ivolatara ni nomu tiko vakalekaleka e Niusiladi, me vaka na ivolatara ni gade, vuli, cakacaka se na ivolatara ni tiko vakawawa
- tiko e dua nomu akaude ni baqe e Niusiladi
- tiko e dua nomu naba ni iVakacavacava Musuki ni Matanitu (IRD) (o rawa ni taura e dua ni sa vakadonui na nomu vukei)
- tiko nomu pasipote

Ena vinakati moni sasaga qai vakasaqara eso na veivuke me rawa ni tokoni kemuni me vaka na nomuni:

- vaqara cakacaka
- saga moni lesu tale mai ena imatai ni waqavuka ina nomu vanua
- kerea na veitokoni ni valenivolavola ni Mata ni nomu Matanitu
- maroroi ilavo ena baqe
- qara na veitokoni ni nomuni vuvale, itokani, iwasewase e valenilotu se dua na vanua ni vuli (e Niusiladi se dua tale ena taudaku kei Niusiladi).

Ena vakatau tale ga ena kemu isau kei na veika oni taukena.

Na ka ena soli vei kemuni

Ena saumi tiko na Veivuke ni iTuvaki Tawanamaki me yacova sara na 31 Okosita 2021, ke laurai tiko ga ni ganiti kemuni. Na levu ni ilavo ena soli vei kemuni ena vakatau ena kemu ituvaki.

Kemu ituvaki	Na levu ni ilavo oni rawa ni taura
Sega ni vakamau, yabaki 16 ina 24	\$219.70 ena dua na macawa
Sega ni vakamau, yabaki 25 se sivia	\$258.50 ena dua na macawa
Dua tiko na kemu isa qai dua na luvemu	\$441.30 ena dua na macawa
iTubutubu le dua	\$386.78 ena dua na macawa

Na sala mo vakarautaka kina na nomu ivola ni kerekere

Sa dola tiko na kerekere ena gauna qo me yacova sara na 31 Okosita, 2021.

Ena Vakatedegede 1 ni COVID-19:

Moni na sikovi ratou na taba ni veiqaravi ni Cakacaka kei na Veisaumi mo dou na veitalanoa. Oni na sega ni rawa ni qiri se kerekere ena veilawa.

Ena Vakatedegede 2,3 se 4 ni

COVID-19: Oni rawa ni qirita na 0800 559 009 moni tuvanaka e dua na gauna moni qiri tale yani kina.

Ena vinakati mo:

- vakalewena na fomu ni ivola ni kerekere
- vakaraitaka na nomu ivola kei na itukutuku ni nomu ivolatara ni tiko
- veivosaki kei na ivakalesilesi se manidia me baleta na nomu fomu ni kerekere

O kemuni (o kamu isa, ke dua) ena vinakati moni vakaraitaka na veika qo:

- Pasipote
- Dua tale na ivakadinadina, me vaka na:
  - laiseni ni draiva
  - dua na bili ni wai se talevoni e volai tu ena yacamuni
  - nomuni ivola ni vakamau se siganisucu
- iVakadinadina ni ivolatara o sa taura tiko ena gauna ya
- iVakamacala ni nomu vakacuru ilavo ena nomuni akaude ni baqe e Niusiladi
- Nomuni naba ni iVakacavacava Musuki ni matanitu (ke sega ni dua e tiko, ena rawa ni oni solia vei keitou ena loma ni 10 na siga oni vakauta kina na nomu ivola kerekere ni Veivuke ni iTuvaki Tawanamaki)
- Na pasipote kei na ivola ni sucu ni gone oni tubera tiko, ke dua.

iVakadinadina ni nomuni ivolatara ni

tiko: Qo e rawa ni veivakadonui ni ivolatara mai na tabana ni curu vanua e Niusiladi se dua na ivola e vakamacalataka na ivolatara o taura tiko ena gauna qo. Ke sega ni tiko na itukutuku ni nomuni ivolatara, oni rawa ni vakaraitaka vei keitou na itukutuku ni nomuni ivolatara ena veilawa ni o vakayagataka na veiqaravi ni Immigration NZ Visa Verification. Me rawa qori ena vinakati me tiko na nomu akaude na RealMe ni bera ni o sikova na tabana ni veivukei ena Cakacaka kei na Veisaumi. Mo vakalewena nomu akaude ni Realme ena website ni Tabana ni Curuvana e Niusiladi: www.immigration.govt.nz/about-us/our-online-systems/visa-verification-service/about

Oni rawa ni vakarautaka tale ga na ivakadinadina ni veika oni taukena e

Niusiladi se vanuatani: Oni na rawa tale ga ni vakaraitaka na ivakadinadina na veika oni taukena. Ena tukuna na manidia e qaravi kemuni.

Na cava ena yaco tarava

Kevaka sa vakadonui na nomuni fomu ni kerekere, keitou na sauma vakadodonu na Veivuke ni iTuvaki Tawanamaki ena nomuni akaude ni baqe i Niusiladi.

Sala ni veitaratara mo kila tale kina eso tale na itukutuku

Moni gole ena nodratou website na tabana ni Cakacaka kei na Veisaumi www.workandincome.govt.nz/temporaryvisa

Mo gole ina tabana ni veiqaravi ni tabana ni Cakacaka kei na Veisaumi ena nodratou valenivolavola na Minisitiri ni Veiqaravi ni Bula Raraba ena vanua o vakaitikotiko kina. Mo kila na valenivolavola voleka duadua: www.workandincome.govt.nz/about-work-and-income/contact-us/find-a-service-centre